

Gemeente Amsterdam
T.a.v. [REDACTED]
Postbus 1104
1000 BC AMSTERDAM

VERZONDEN 27 OKT. 2021

Zaaknummer : OD.349350
Behandelaar : [REDACTED]
Betreft : Wnb aanvraag ontheffing ruimtelijke ingrepen
Locatie : Elzenhagen Zuid, Amsterdam

Geachte College,

Op 16 juli 2021 hebben wij uw aanvraag voor een ontheffing als bedoeld in artikel 3.3 van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) ontvangen. De aanvraag heeft betrekking op het kappen van bomen ten behoeve van de ontwikkeling van voormalig sportgebied Elzenhagen Zuid te Amsterdam. De ligging van het plangebied is weergegeven in bijlage 1 bij dit besluit. Voor deze werkzaamheden wordt door de initiatiefnemer, Gemeente Amsterdam, ontheffing gevraagd van de verbodsbepalingen genoemd in:

- artikel 3.1, lid 2 van de Wnb, voor zover het betreft het opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen en eieren van de roek (*Corvus frugilegus*).

De ontheffing is aangevraagd voor de periode van 1 september 2021 tot en met 1 september 2026. De aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer OD.349350.

Besluit

Wij besluiten om op grond van artikel 3.3 van de Wnb aan Gemeente Amsterdam ontheffing te verlenen van:

- artikel 3.1, lid 2 van de Wnb, voor zover het betreft het opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten en rustplaatsen van de roek ten behoeve van het kappen van bomen voor de ontwikkeling van voormalig sportgebied Elzenhagen Zuid te Amsterdam.

Voorschriften en beperkingen

Aan dit besluit verbinden wij op grond van artikel 5.3, eerste, tweede en derde lid van de Wnb de navolgende voorschriften en beperkingen. Op grond van artikel 5.4, eerste en derde lid, Wnb kan de ontheffing worden ingetrokken als in strijd met de ontheffing of de voorschriften wordt gehandeld. Tevens is dan sprake van een economisch delict.

Algemene voorschriften

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soort(en) en beschreven verboden handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. Onder werkzaamheden wordt verstaan alle handelingen die het projectgebied aantasten inclusief de voorbereidende werkzaamheden (inclusief asbestsanering), werkzaamheden die

- dienen tot het ongeschikt maken van leefgebied, mitigerende en compenserende activiteiten.
4. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met Omgevingsdienst Noord-Holland Noord indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen of werkzaamheden dan bedoeld in voorschriften 1 en 2 noodzakelijk zijn.
  5. Indien de mitigerende/compenserende maatregelen niet worden toegepast zoals in dit besluit is weergegeven en/of als de ontheffinghouder voornemens is om de werkzaamheden of de planning van de werkzaamheden niet conform de aanvraag uit te voeren, dient contact opgenomen te worden met de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord.
  6. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
  7. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde ontheffing mag langs elektronische weg, leesbaar worden getoond.
  8. De werkzaamheden en voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
  9. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te (laten) stellen waarin de in de ontheffing genoemde voorschriften zijn opgenomen. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden.

Meldingsplicht

10. De ontheffinghouder dient minimaal 5 werkdagen voorafgaand aan de werkzaamheden de start van de werkzaamheden te melden bij de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord. De melding dient plaats te vinden via het digitale meldformulier 'Formulier start ruimtelijke ingreep' op de website van de OD NHN. Met de melding dient u ook het ecologisch werkprotocol mee te sturen.

Specifieke voorschriften

11. De nestbomen op de locaties zoals weergegeven in bijlage 2 bij dit besluit mogen niet gekapt worden in de kwetsbare periode van de roek, welke globaal loopt van 1 februari tot en met 31 juli. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze periodes langer dan wel korter zijn. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige.
12. Voorafgaand aan de kapwerkzaamheden (in de directe omgeving) van de nestbomen dient een deskundige te controleren of er roeken rond de kolonie aanwezig zijn.
13. De kap dient zo ver mogelijk van de kolonie te starten, waarna er in de richting van de kolonie gewerkt wordt.
14. De vijf aangedragen alternatieve locaties, zoals weergegeven in bijlage 3 bij dit besluit, dienen aantrekkelijk gemaakt te worden voor de roeken door het plaatsen van de oorspronkelijke nesten in bomen en nieuw nestmateriaal in de vorm van hopen twijgen en takkenhopen.
15. De ontheffinghouder dient gedurende drie jaar na de werkzaamheden jaarlijks monitoring uit te voeren. Het voor deze monitoring noodzakelijke onderzoek dient door een deskundige te worden uitgevoerd. Indien het naar aanleiding van deze monitoring nodig blijkt, dienen er in overleg met het bevoegd gezag extra maatregelen genomen te worden om de roeken

¹ onder een deskundige wordt verstaan een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

naar de alternatieve locaties te lokken. De resultaten van de monitoring en de eventuele aanpassingen dienen voor 31 december van het jaar waarin monitoring heeft plaatsgevonden te worden toegestuurd naar het bevoegd gezag via postbus@odnhn.nl, onder vermelding van het zaaknummer.

Geldigheid

De ontheffing geldt voor de periode vanaf de datum van verzending tot en met 1 september 2026.

Overwegingen

Inhoudsopgave

- A. Onderwerp aanvraag**
- B. Wettelijk kader**
- C. Inhoudelijke beoordeling aanvraag**
- D. Slotoverwegingen**
- E. Procedure en samenhangende besluiten**
- F. Kennisgeving**

A. Onderwerp aanvraag

De gemeente Amsterdam ontwikkelt het voormalige sportgebied Elzenhagen Zuid in Amsterdam Noord de komende jaren tot een stedelijke groene woonwijk. In het kader van deze grootschalige ruimtelijke ingreep dienen nagenoeg alle bomen in het gebied Elzenhagen Zuid gekapt te worden. Voor de ontwikkeling van het plangebied zijn eerder ontheffingen voor hoofdstuk 3 van de Wnb afgegeven. Dit betreft zaaknummers OD.267617 en OD.287574 met bijbehorend wijzigingsbesluit met zaaknummer OD.326085.

In het plangebied is sinds april 2020 een kleine kolonie roeken aanwezig. Op zowel 12, 20 en 21 april 2021 zijn dertien nesten geteld, op de locaties zoals weergegeven in bijlage 2 bij dit besluit. De nestbomen liggen in los verband verspreid langs het Scheurleerpad en de Terwogtweg. Voor de aankomende jaren staan grootschalige kapwerkzaamheden gepland, waardoor uiteindelijk ook de huidige kolonie van de roeken op deze locatie zal verdwijnen. Voor het gehele gebied Elzenhagen Zuid geldt dat gefaseerd zeer veel hoge bomen gaan verdwijnen en dat het gehele gebied waarschijnlijk voor geruime tijd ongeschikt zal zijn als kolonieplaats voor de roeken. De verwachting is echter dat op termijn weer geschikte nestbomen ontstaan in woonwijk Elzenhagen Zuid met het ouder worden van de aanzienlijke hoeveelheid groen in de wijk.

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de soort tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals beschreven in hoofdstuk 7 van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Activiteitenplan roeken Elzenhagen Zuid te Amsterdam 2021' van 14 juli 2021. Hierin bespreekt u alternatieve locaties en stimulerende maatregelen. Echter, ondanks de maatregelen kunt u niet voorkomen dat verbodsbepalingen van de Wnb worden overtreden. Om die reden wordt voor bovenstaande werkzaamheden ontheffing gevraagd van de Wnb.

B. Wettelijk kader

Soorten van de Vogelrichtlijn

De roek is een beschermde vogelsoort als bedoeld in artikel 1 van de Europese Vogelrichtlijn. De richtlijn ziet op de bescherming van individuele vogels, hun eieren, hun nesten en hun leefgebieden. Op grond van artikel 3.1 van de Wnb is het verboden van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn:

- opzettelijk te doden of te vangen (artikel 3.1, lid 1);
- opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen (artikel 3.1, lid 2);
- eieren van vogels te rapen en deze onder zich te hebben (artikel 3.1, lid 3);
- opzettelijk te storen (artikel 3.1, lid 4).

Het verbod, bedoeld in artikel 3.1, vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Op grond van artikel 3.3 van de Wnb kunnen Gedeputeerde Staten ontheffing verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.1 of artikel 3.2, zesde lid, ten aanzien van vogels van daarbij

aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun nesten, rustplaatsen of eieren. Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat, dat er niet bij of krachtens enig ander artikel van deze wet vrijstelling is of kan worden verleend, de maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort, en zij nodig is op grond van een in de wet genoemd belang. Te weten:

- in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
- in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
- ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
- ter bescherming van flora of fauna;
- voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
- om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan.

Het nest van een vogel is de plaats of ruimte die een vogel gebruikt voor het leggen en uitbroeden van de eieren en, voor zover het geen nestvlieders betreft, het grootbrengen van de jongen. In de context van artikel 3.1, tweede lid van de Wnb moet onder nest ook de inhoud en de functionele omgeving daarvan, voor zover het broedsucces van vogels daarvan afhankelijk is, worden begrepen. Daartoe zijn alle activiteiten begrepen die het broedsucces negatief beïnvloeden of teniet doen. Artikel 3.1, tweede lid van de Wnb is gedurende het broedseizoen van toepassing op alle in gebruik zijnde nesten van vogels. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken en gebruiken hun nest niet als vaste rust- of verblijfplaats. Dergelijke nesten voor eenmalig gebruik genieten buiten het broedseizoen niet de bescherming van artikel 3.1, tweede lid van de Wnb.

Nesten van roek vallen ook buiten het broedseizoen onder de definitie van 'vaste rust- of verblijfplaatsen' in artikel 3.1 lid 2 van de Wnb. Deze nesten zijn daarom, voor zover ze niet permanent verlaten zijn, jaar rond beschermd.

C. Inhoudelijke beoordeling aanvraag

Andere bevredigende oplossing

Koers 2025 is de gemeentelijke ontwikkelstrategie voor de middellange termijn. De ambitie is om tot 2025 de bouw van 50.000 woningen binnen de stadsgrenzen mogelijk te maken². U geeft aan dat Elzenhagen Zuid als onderdeel van Koers 2025 is aangewezen als een versnellingslocatie. Met de goede bereikbaarheid van het plangebied leent het zich naar uw oordeel goed voor binnenstedelijke verdichting en draagt de bouw van de woningen en voorzieningen bij aan de gemeentelijke doelstellingen. De ontwikkeling van het plangebied wordt aangegrepen om het waterpeil in de Buikslotermeerpolder op één niveau te brengen. Zo wordt het gebied klimaatbestendig ingericht en houdt men ook in de toekomst droge voeten (o.a. Dijkstra, 2017; Helmendach, 2019).

Alternatieve locatie gebiedsontwikkeling

Het project Elzenhagen Zuid is locatie specifiek. Amsterdam kent de laatste jaren een groeiende woningbouwopgave. De gemeente heeft zich ten doel gesteld om veel woningen bij te bouwen ("Koers 2025" – gemeenteraad, 2016). Elzenhagen Zuid is aangewezen als een van de versnellingslocaties, waar door binnenstedelijke verdichting de komende tijd 1.800 woningen en verschillende voorzieningen worden gerealiseerd. Het plangebied ligt naast metrostation Noord aan de nieuwe Leeuwarderweg en nabij de ring A10. Het kent daarmee een goede ligging in het sterk verdichtende Centrumgebied Amsterdam Noord (CAN). Eén van de doelstellingen uit de Structuurvisie Noord-Holland (Provinciale Staten – 21 juni 2010) is het zo duurzaam en efficiënt mogelijk gebruiken van de beschikbare ruimte. Dat uitgangspunt wordt in het geval van Elzenhagen Zuid nageleefd door de binnenstedelijke verdichting toe te passen. Er hoeft daardoor geen groene ruimte aan de randen van Amsterdam te verdwijnen ten koste van het terugdringen van de woningbouwopgave. Deze aanpak past in de lijn van het beleid van de provincie Noord-Holland en de gemeente Amsterdam en vormt ten opzichte van alternatieve locaties die meer langs de rand van de stad (of daarbuiten) gelegen zijn, volgens u ecologisch gezien het meest optimale alternatief. U geeft aan dat er daarnaast ecologisch waardevolle elementen worden gerealiseerd.

² <https://www.amsterdam.nl/bestuur-en-organisatie/volg-beleid/stedelijke-ontwikkeling/koers-2025/>

Alternatieve inrichting en werkwijze

Het behouden van het groen in het plangebied – of de optie om dit te verwerken in het ontwerp bij het Stedenbouwkundig Plan (2017) voor Elzenhagen Zuid – was volgens u niet mogelijk. U geeft hiervoor twee redenen:

i. Gebiedsontwikkeling

Er liggen volgens u grote opgaven met betrekking tot het realiseren van woningen en voorzieningen om de grote vraag hiernaar terug te dringen. De gemeente Amsterdam zet hierbij in op de keuze voor binnenstedelijke verdichting. Elzenhagen Zuid is aangewezen als één van de gebieden waar door middel van versnelling wordt bijgedragen aan deze doelstellingen. Om de bouw van de 1.800 woningen en verschillende voorzieningen mogelijk te maken, is er ruimte nodig. De huidige bomen kunnen daardoor niet blijven staan en moeten worden gekapt.

ii. Waterhuishouding

Door de ontwikkeling van Elzenhagen Zuid wijzigt de grondwaterstand in het hele gebied. Het is volgens u noodzakelijk om het gehele gebied op te hogen; lokaal tot wel 3 meter. De aanwezige bomen overleven het zandpakket op de wortels als gevolg van de ophoging niet. Het waterpeil in Elzenhagen Zuid wordt op één niveau met de Buikslotermeerpolder gebracht tot -4,80 meter NAP. Hierdoor ontstaat een robuust watersysteem in de gehele polder met een sterk verbeterde waterkwaliteit. De waterhuishouding wordt hierdoor aanzienlijk stabiel voor de gehele regio. Dit is naar uw oordeel nodig om de toename aan verharding (als gevolg van de gebiedsontwikkeling) te compenseren en om de toekomstige piekbuien te kunnen opvangen en het gebied zo klimaatbestendig mogelijk in te richten.

Deze twee opgaven maken het naar uw oordeel noodzakelijk dat Elzenhagen Zuid op deze zorgvuldig en specifiek doorgerekende manier wordt ingericht. Volledige herontwikkeling van het gehele plangebied en daarmee het kappen van nagenoeg alle huidige bomen, is volgens u dan ook noodzakelijk.

Alternatieve planning en fasering

De ontwikkeling van Elzenhagen Zuid is sterk gefaseerd. Dit is mede het gevolg van het feit dat een aantal huidige functies verhuist naar een nieuwe locatie binnen het plangebied. Dit maakt dat het bouwrijp maken hiervan afhankelijk is. De fasering en planning zijn logischerwijs altijd onder voorbehoud, maar er zit volgens u wel een doordachte en bepalende volgorde in de uitvoering van de activiteiten. Dit heeft onder meer te maken met de aanleg van kabels en leidingen, de realisatie van routes voor bouwverkeer en doorgaand verkeer en de overdracht van kavels aan ontwikkelende partijen. Er zijn geen mogelijkheden om de planning en fasering voor de ontwikkeling van Elzenhagen Zuid op een dergelijke manier te wijzigen dat de aanwezige roeken (voorlopig) kunnen blijven en tegelijkertijd de gebiedsontwikkeling in een logische, goed functionerende en volledige manier uit te voeren. Bij de planning van de werkzaamheden wordt rekening gehouden met de kwetsbare periode van de roek. Er is volgens u geen betere planning voor de roek.

Met het bovenstaande heeft u naar uw oordeel onderbouwd dat er geen andere bevredigende oplossing is voor de geplande werkzaamheden. Wij stemmen in met de door u gegeven onderbouwing van de afwezigheid van andere bevredigende oplossingen.

Belang van de ingreep

U heeft ontheffing van verbodsbepalingen aangevraagd op grond van het belang:

- in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid.

Toename van aantal woningen

Er is een enorm woningtekort in Nederland en in Amsterdam. U geeft aan dat in Amsterdam aan de hand van beleid als Koers 2025 en de Structuurvisie Amsterdam 2040 in de komende jaren veel woningen worden bijgebouwd. In Amsterdam wil de gemeenteraad tot 2025 elk jaar circa 7.500 woningen bouwen. Dit gebeurt vooral op locaties in Bestaand Bebouwd Gebied en aan de hand van binnenstedelijke verdichting en/of transformatie. Elzenhagen Zuid is aangewezen als één van de gebieden waar in totaal 1.800 woningen worden gerealiseerd. Het bouwen van deze woningen zorgt voor verlichting van de druk op de woningmarkt en draagt bij aan het aanbod van woningen in Amsterdam. Dit heeft een positief effect op de mentale gezondheid van

mensen: door een groter aanbod maken ze meer kans op een woning en ervaren ze (mogelijk) minder (financiële) stress in de zoektocht naar een woning. Bovendien is het voordeel van deze nieuwe woningen dat deze van hoge kwaliteit zijn en goede leefomstandigheden bieden op het gebied van licht, geluid, isolatie en ventilatie. Deze woningen hebben daarmee tevens een positief effect op de fysieke gezondheid van bewoners.

Ten slotte wordt in Elzenhagen Zuid een aantal woningen gerealiseerd voor (en een aanvullend deel mogelijk toegewezen aan) de huisvesting van speciale bevolkingsgroepen. Er zijn al woningen voor o.a. statushouders en studenten, maar er komen ook nieuwe woningen voor de dak- en thuislozen van "Per Mens" en er wordt een aantal rolstoelwoningen voor minder-validen gerealiseerd. Het bieden van specifiek geschikte en passende huisvesting voor deze specifieke bevolkingsgroepen heeft eveneens een positief effect op hun individuele gezondheid, maar zeker ook op de mentale en fysieke gezondheid van de gehele lokale samenleving.

Meer ruimte voor sport en bewegen

De gemeente Amsterdam heeft zichzelf in het Coalitieakkoord (2018-2022) een aantal doelen gesteld op het gebied van sport. U geeft aan dat er meer geïnvesteerd moet worden in sportvoorzieningen en het bewegen en sporten moet op verschillende manieren worden gestimuleerd. Bij de ontwikkeling van Elzenhagen Zuid is ingezet op het verbeteren en vergroten van het aanbod op het gebied van sport. De huidige sporthal wordt vervangen door een aanzienlijk grotere en modernere sporthal, waar meer verenigingen en scholen gebruik van kunnen maken. Verder is de oude atletiekbaan vervangen door een nieuwe atletiekbaan. In lijn met de ambitie van de gemeente Amsterdam is deze atletiekbaan openbaar toegankelijk: dit betekent dat iedereen op de atletiekbaan mag sporten buiten de tijden waarop de vereniging hem zelf gebruikt. Deze keuze heeft een positief effect op het sportgedrag en de gezondheid van bewoners en omwonenden. Verder is er veel aandacht voor sport en bewegen in de openbare ruimte. Onderdeel van de ontwikkeling voor Elzenhagen Zuid is het Krijtmoenpark: hier is ruimte voor twee bootcampzones, hardlooproutes, diverse speelmogelijkheden en een voetbalveld. Sport en bewegen in de openbare ruimte wordt op deze wijze maximaal gestimuleerd, hetgeen bijdraagt aan het welbevinden en de (geestelijke en lichamelijke) gezondheid. Dit sluit aan bij de ambities van de Nationale Omgevingsvisie en Uitvoeringsagenda (2022) en doelstellingen die zijn opgenomen in het programma Gezonde Leefomgeving (2020) van de Provincie Noord-Holland.

Minder auto's, meer fietsen en OV

Elzenhagen Zuid wordt een autoluwe woonwijk met een minimale parkeernorm in de openbare ruimte en beperkte parkeergelegenheid voor bewoners. Het heeft een centrale ligging (met de ligging direct naast metrostation Noord) waardoor het gebied goed bereikbaar is met het OV. Het ontmoedigen van het autogebruik (d.m.v. een autoluwe woonwijk) komt de luchtkwaliteit in het gebied ten goede. Verder worden er met de ontwikkeling van Elzenhagen Zuid twee nieuwe fietsverbindingen aangelegd die van grote waarde zijn in de verbinding van en naar omliggende gebieden. Dit maakt dat de ontwikkeling van Elzenhagen Zuid een positief effect heeft op de volksgezondheid.

Bovenstaande maatregelen en aspecten maken dat Elzenhagen Zuid stimuleert tot lopen, fietsen en het gebruik van OV en daarmee het autogebruik ontmoedigt. Dit past binnen de doelstellingen ten aanzien van onder andere bereikbaarheid, mobiliteit en bewegen, fietsbeleid en daarmee ook lichamelijke gezondheid die worden gesteld in onder meer de Structuurvisie (2040) van de Provincie Noord-Holland, het programma Gezonde Leefomgeving (2020), het Coalitieakkoord van de gemeente Amsterdam (2018-2022) en de Nationale Omgevingsvisie (2022). Zoals in het programma Gezonde Leefomgeving van de Provincie Noord-Holland wordt gesteld: "We richten ons niet op individueel gedrag, maar op collectieve voorzieningen om gezond gedrag te faciliteren dan wel te stimuleren. Voorbeelden zijn: het fietsbeleid, een makkelijke toegang tot stiltegebieden of groen bij OV-knooppunten en activiteiten in het kader van de voedselvisie. Ook kan de beschikbaarheid van 'aantrekkelijke plekken' in de naaste omgeving een bijdrage leveren aan het terugdringen van stress." De ontwikkeling van Elzenhagen Zuid draagt op verschillende manieren bij aan deze doelstelling en het gebied nodigt uit tot bewegen en stimuleert daarmee de gezondheid van mensen.

Ruimte voor sociaal-maatschappelijke voorzieningen

In Elzenhagen Zuid worden verschillende sociaal-maatschappelijke (en culturele) voorzieningen ontwikkeld. Er komt een nieuwe basisschool, een middelbare school, een moskee, een culturele broedplaats, twee buurtkamers en een nieuwe opvanglocatie voor dak- en thuislozen. Voor deze voorzieningen geldt dat de ontwikkeling van woongebied Elzenhagen Zuid "ontmoeting en sociaal contact" stimuleren en mogelijk maken. Dit is een kernwaarde voor een goede geestelijke gezondheid van mensen. Voor veel van de voorzieningen geldt dat Elzenhagen Zuid het aangewezen gebied is om deze op zo'n korte afstand van elkaar te realiseren en dat hier elders geen ruimte in dezelfde hoedanigheid voor is. Het – als uiterste 'alternatief' – niet realiseren van (al deze voorzieningen in) Elzenhagen Zuid heeft naar verwachting een algemeen negatief effect op de mentale gezondheid van de lokale bevolking, omdat de mogelijkheden tot "ontmoeting en sociale cohesie" daarmee verminderen.

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat het voornoemde belang voldoende onderbouwd is.

Staat van instandhouding

Roek

De staat van instandhouding van de roek als broedvogel wordt door Sovon beoordeeld als matig ongunstig.³ De roek komt in Nederland plaatselijk algemeen voor, met name in het noorden, oosten en zuiden van het land.⁴ Door vervolging en onopzettelijke vergiftiging (landbouwbestrijdingsmiddelen) was de Nederlandse stand rond 1970 op een dieptepunt, maar herstelde zich in de periode daarna. Vanaf ongeveer 2000 nemen de aantallen licht af, deels als gevolg van verstoring in verband met overlast en vermeende schade. Door verstoring neigen voorheen grote kolonies ertoe zich over meerdere locaties te verspreiden. De bijna 900 kolonies bestaan meestal uit enkele tientallen tot een honderdtal nesten, de grootste tellen rond 1000 nesten. Zo'n 80% van de roeken broedt in Gelderland, Drenthe, Overijssel, Noord-Brabant en Friesland. Vestigingen in het westen van het land, in het verleden niet ongevoel, zijn momenteel schaars, maar nemen weer toe.³

Hoewel de laatste decennia landelijk gezien sprake is van een lichte achteruitgang van circa 5%³ breidt de roek zich in Noord-Holland (o.a. in Hoorn) en ook in Amsterdam de laatste jaren langzaam, maar gestaag uit. Dit beeld treedt vaker op aan de rand van het broedareaal – in dit geval de noordwestrand van de verspreiding in Nederland – waar kleine satellietpopulaties zich op nomadische wijze vestigen en ook weer snel – zonder aanwijsbare reden – kunnen verdwijnen van een ogenschijnlijk geschikte locatie. Sinds 2012 broedt de soort in Amsterdam Noord met diverse recente vestigingen, verdwijningen en nieuwe vestigingen in o.a. Molenwijk, het Baanakkerspark, Tennispark & McDonalds Kadoelen (S117), afrit A10 (S117) en de onderhavige kolonie Elzenhagen Zuid (Scheurleerpad). Voor alle kolonies, die sinds de vestiging in Amsterdam Noord in 2012, spontaan weer verdwenen zijn is geen aanwijsbare reden van vertrek te geven. Het algehele waarneempatroon van de afgelopen tien jaar bevestigt daarmee het dynamische karakter van verschijnen en weer verdwijnen van jonge, satellietkolonies aan de randen van het areaal; een bekend verschijnsel van de soort is en vooral een kenmerk van jonge, nog zoekende kolonies (BIJ12, 2017).

Het gemak waarmee de satellietkolonies van metakolonie Amsterdam Noord (bestaande uit circa 30 broedparen) zich ogenschijnlijk gemakkelijk ergens anders vestigen en daar ook weer zonder aanwijsbare reden zomaar lijken te verdwijnen om zich verderop (tot ca. 5 km) opnieuw te vestigen, onderstreept naar uw oordeel de dynamiek en flexibiliteit van de kleine, jonge satellietkolonies aan de rand van het areaal, zoals dit wordt beschreven in het Kennisdocument Roek (BIJ12, 2017). De roeken van de onderhavige kolonie in Elzenhagen Zuid (behorend tot deze metapopulatie van ca. 30 broedparen) behoren tot deze categorie van 'nomadische satellietkolonies'. In het algemeen is de metapopulatie roeken van Amsterdam Noord (nog) nomadisch / dynamisch van karakter en onderscheidt zich daarin van bijvoorbeeld de grote, honkvaste kolonies in de oostelijk helft van het land, die vaak bestaan uit vele honderden broedparen en zich soms al vele decennia op dezelfde locaties bevinden.

³ <https://stats.sovon.nl/stats/soort/15630>

⁴ <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-015-Kennisdocument-Roek-1.0.pdf>

De kolonie op de locatie Elzenhagen Zuid is weergegeven in bijlage 2 bij dit besluit. Uit de laatste tellingen blijken er dertien nesten aanwezig te zijn op de locatie. Er is geen foerageergedrag waargenomen. De foerageergebieden, in de vorm van o.a. brede bermen, liggen binnen een afstand van 1500 meter van Elzenhagen Zuid. Door de werkzaamheden zullen de bomen met de nesten van de roeken verloren gaan.

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de soort tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals beschreven in hoofdstuk 7 van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Activiteitenplan roeken Elzenhagen Zuid te Amsterdam 2021' van 14 juli 2021.

De nestbomen mogen niet gekapt worden in de kwetsbare periode van de roek, welke globaal loopt van 1 februari tot 31 juli. In deze periode zijn de nesten bezet. Bij aanvang van de kapwerkzaamheden aan de bomen en de bomen daar direct omheen zal er een deskundige aanwezig zijn om te controleren of er roeken rond de kolonie aanwezig zijn. De kap start zo ver mogelijk van de kolonie, waarna in de richting van de kolonie gewerkt wordt. Eventuele verstoring wordt op die manier opgebouwd in de richting van de kolonie.

Op de vijf locaties zoals weergegeven in bijlage 3 bij dit besluit bevinden zich naar uw oordeel geschikte alternatieve locaties voor de kolonie. De locaties betreffen de bestaande kolonie aan het Baanakkerspark, de bomen rond Amsterdamse Tennis Club Kadoelen, de bomen in de verkeerslus van afrit s117, de bomen tussen 'Brug 970' en begraafplaats De Nieuwe Noorder, het Noorderpark. Deze locaties bevinden zich binnen een straal van 4 tot 5 kilometer van de bestaande kolonie. Er zijn op de locaties voldoende hoge bomen of boomclusters aanwezig waarin nesten gebouwd kunnen worden op de voorkeurshoogte van 15 tot 25 meter. Daarnaast bevindt zich voldoende geschikt foerageergebied op maximaal 1500 meter bij de alternatieve locatie vandaan. Voor de komende tien jaar staan er op deze locaties geen ingrijpende veranderingen zoals kap, nieuwbouw, etc., op de planning en zijn volgens uw informatie roeken de komende tien jaar dus veilig op deze locaties.

Om de roeken te stimuleren de alternatieve voorkeurslocaties te bezetten, worden de oude nesten verplaatst naar de voorgestelde locaties. De oude nesten worden daar in geschikte hoge bomen geplaatst of, als nestmateriaal, op de grond onder de hoge bomen gelegd, om zo het aanbod van beschikbare nesten en nestmateriaal te vergroten. Aanvullend wordt nieuw nestmateriaal in de vorm van hopen twijgen en takkenhopen aangeboden onder de geschikte bomen. De roekenpopulatie wordt de komende jaren gemonitord. Als uit deze monitoring blijkt dat de roeken niet reageren op de maatregelen en dus niet voor een van de voorkeurslocaties hebben gekozen, kunnen er aanvullende lokgeluiden worden afgespeeld.

De door u voorgestelde maatregelen zijn grotendeels voldoende. Ter aanvulling hebben wij extra voorschriften opgenomen. Wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd conform de door u voorgestelde maatregelen en de aanvullende voorschriften wordt voorkomen dat de werkzaamheden leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de soort.

Zorgplicht

Voor de soort waarvoor wij u ontheffing verlenen, bent u gehouden aan de in de ontheffing opgenomen voorschriften. Voor alle soorten echter, geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wnb, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten, ongeacht vrijstelling of ontheffing. Op grond hiervan dient u zoveel als redelijkerwijs mogelijk is nadelige gevolgen voor deze soorten te voorkomen.

Vogels

U dient gedurende de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor de in het plangebied te verwachten vogelsoorten kan dit plaatsvinden door werkzaamheden buiten de broedperiode van aanwezige soorten uit te voeren. Tevens kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat vogels tot broeden kunnen komen binnen het plangebied. Wij wijzen u erop dat voor het broedseizoen geen standaardperiode wordt gehanteerd in het kader van de Wnb. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

D. Slotoverwegingen

Wij wijzen u erop dat als u werkzaamheden inclusief de mitigatie en compensatie niet conform de aanvraag uitvoert, zonder daarvoor een ontheffing of goedkeuring te hebben verkregen, u

mogelijk in overtreding bent van de Wnb. Wij kunnen dan door middel van de oplegging van een last onder dwangsom dan wel door middel van bestuursdwang de met de wet strijdige situatie beëindigen. Dit kan in uw geval betekenen dat de werkzaamheden ten behoeve van bovengenoemd project geheel of gedeeltelijk worden stilgelegd totdat weer wordt voldaan aan het bij of krachtens de Wnb bepaalde (dit zijn de bestuursrechtelijke sancties). Ook kunnen strafrechtelijke sancties worden opgelegd.

Verloop termijn ontheffing

Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient u, zeker vijf maanden voor het verstrijken van deze termijn een nieuwe aanvraag in te dienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.

E. Procedure en samenhangende besluiten

De voorbereiding van deze ontheffing heeft plaatsgevonden overeenkomstig het bepaalde in de Wnb en de daarvoor relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht. Wij wijzen u erop dat uw aanvraag betrekking heeft op een activiteit waarvoor mogelijk ook op grond van andere wet- en regelgeving een besluit nodig is. Tevens kunnen er overige belemmeringen zijn in het kader van ruimtelijke belangen.

F. Kennisgeving

Dit besluit wordt door ons geplaatst op www.officielebekendmakingen.nl.

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Neemt u dan contact op met [REDACTED] via 088-102 13 00 of [REDACTED]. Wij verzoeken u hierbij het zaaknummer te vermelden.

[REDACTED] tend,

[REDACTED] eerde Staten

[REDACTED] egulering Leefomgeving
[REDACTED] ord-Holland Noord (OD NHN)

- Bijlage 1 – Plangebied
- Bijlage 2 – Locaties nesten
- Bijlage 3 – Locaties alternatieven

Kopie aan: • Bureau Waardenburg bv

Rechtsbescherming

U en andere belanghebbenden die het niet eens zijn met dit besluit, kunnen binnen 6 weken, gerekend vanaf de dag na datum van verzending van dit besluit, een bezwaarschrift indienen bij gedeputeerde staten van Noord-Holland, ter attentie van de secretaris van de Hoor- en adviescommissie, Postbus 3007, 2001 DA HAARLEM.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval het volgende bevatten:

- uw naam, adres, postcode en woonplaats;
- de datum;
- over welk besluit het gaat (u kunt het beste een kopie van dit besluit bijsluiten);
- de redenen waarom u het niet eens bent met het besluit;
- uw handtekening.

Het indienen van een bezwaarschrift schorst de werking van dit besluit niet.

Indien onverwijld spoed dit vereist, kunt u de voorzieningenrechter van de Rechtbank Noord-Holland, Sectie bestuursrecht, Postbus 1621, 2003 BR HAARLEM vragen om een voorlopige voorziening te treffen. U kunt het verzoekschrift ook digitaal bij de rechtbank indienen via

<http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Voor meer informatie verwijzen wij naar www.rechtspraak.nl. Voor de behandeling van het verzoek wordt griffierecht geheven.

De provincie wil bezwaren tegen besluiten graag op informele wijze behandelen. Als uw bezwaar in aanmerking komt voor deze informele behandeling nemen wij op korte termijn telefonisch contact met u op. In verband hiermee verzoeken wij u om in uw bezwaarschrift het telefoonnummer te vermelden waarop u overdag bereikbaar bent. Voor meer informatie over de informele behandeling kunt u telefonisch contact opnemen met provincie Noord-Holland.

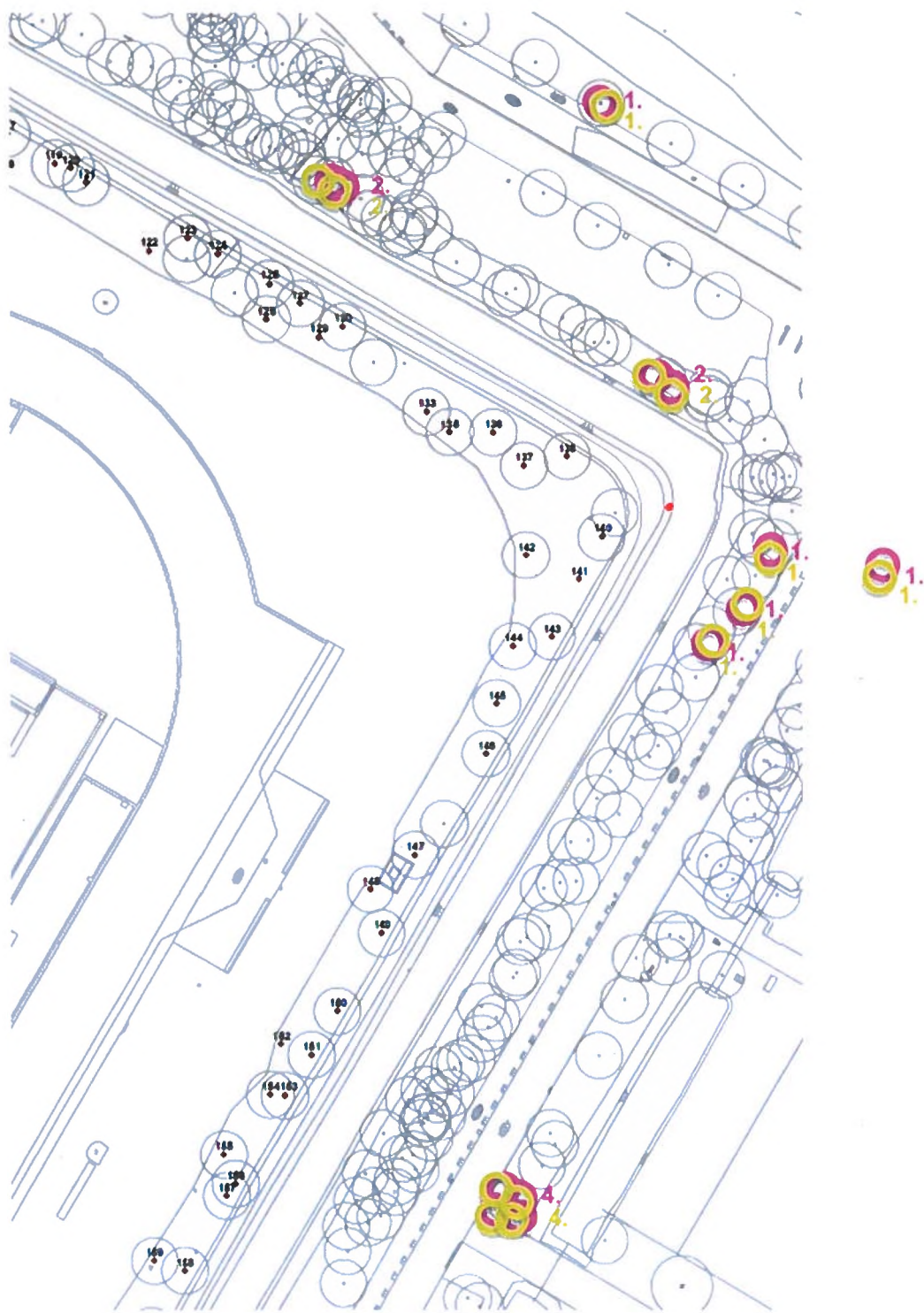

Bijlage 1 – Plangebied

Figuur 1. Plangebied Elzenhagen Zuid (City Data – situatie 2020).

Bijlage 2 – Locaties nesten

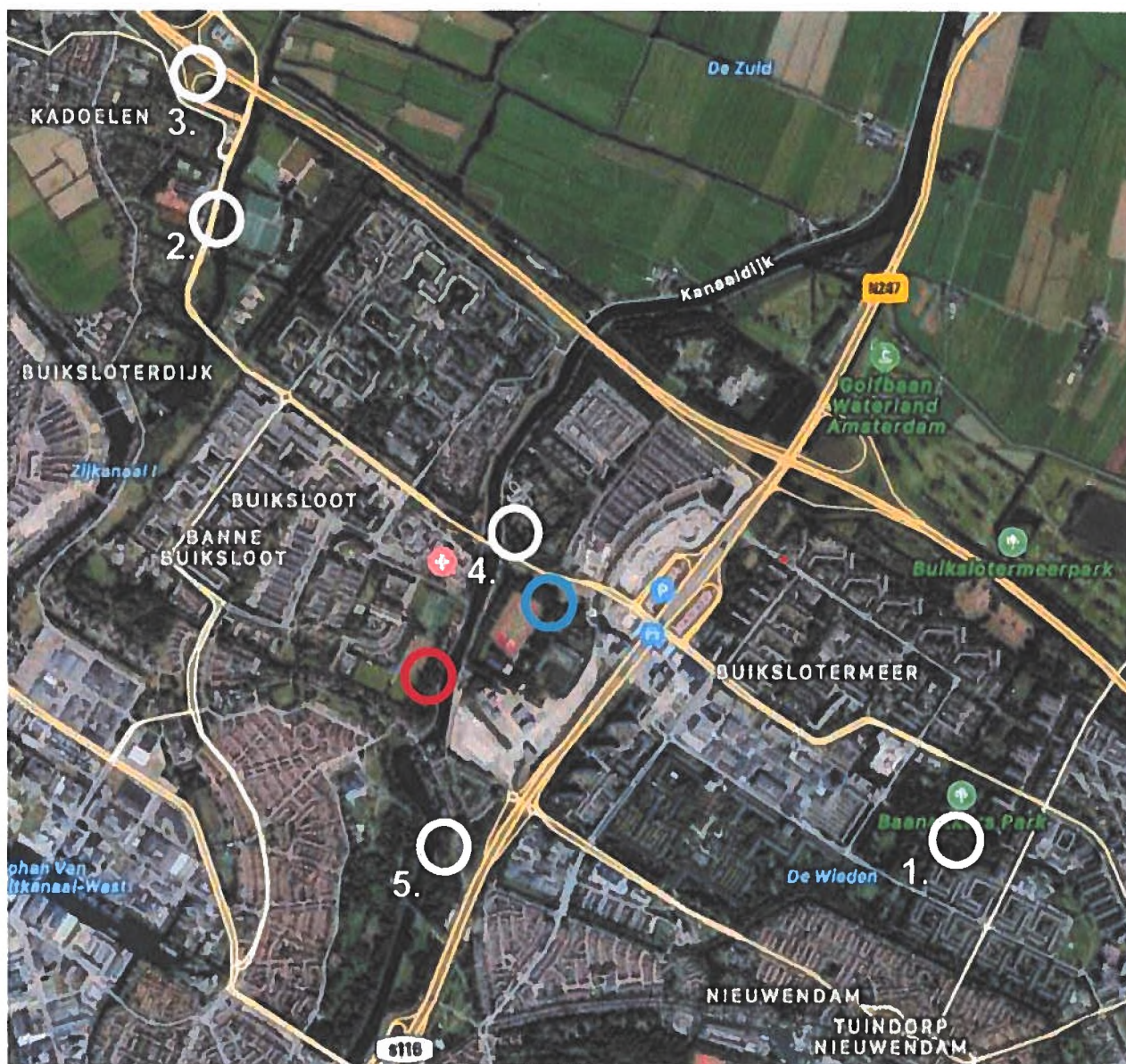
Activiteitenplan roeken Elzenhagen Zuid te Amsterdam 2021

30

Figuur 2: Locaties van de aangetroffen nesten tijdens de laatste twee tellingen (12 en 21 april 2021)

Bijlage 3 – Locaties alternatieven

Kaart 3. Zes beoordeelde alternatieve locaties waar de huidige roekenkolonie van Elzenhagen Zuid (weergegeven in blauw) heen kan verhuizen conform de vereisten van het Kennisdocument BIJ12, waarbij vijf alternatieve locaties (weergegeven in wit; nummers corresponderend met toelichting in de hoofdttekst) voldoen aan alle 'vereisten' conform het Kennisdocument Roek en één locatie uitsluitend strikt ecologisch voldoet (weergegeven in donkerrood).

